

MET PENSIOEN

Voor wie zich niet met het proces daarachter bezighoudt, lijkt het zo simpel: premie betalen, je hand ophouden en pensioen ontvangen. Maar voordat er een bedrag kan worden overgemaakt, zijn daar vele wetten, beleggingen en vergaderingen aan voorafgegaan. Daarom licht de PensioenKamer regelmatig een tipje van de pensioensluier op.

Beleggen: waarom, hoe en waarin

| TEKST Martijn Rip

De premies die deelnemers aan het Pensioenfonds Notariaat betalen, worden belegd. Dat is nodig omdat de ingelegde premie moet renderen om een goed pensioen op te bouwen. Maar hoeveel risico willen de deelnemers daarbij nemen? Samen met het pensioenfonds lieten de PensioenKamer en de Bond van medewerkers in het Notariaat (BMN) dat onlangs onderzoeken. Een goed moment om eens wat dieper in te gaan op zaken die met beleggingen te maken hebben.

RENDEMENT

Het pensioenfonds heeft momenteel een vermogen van meer dan 2,7 miljard euro. Dit bedrag bestaat uit ingelegde pensioenpremies en het rendement wat hierop is behaald. De premies alleen zijn niet voldoende om de toekomstige pensioenen uit te betalen, vandaar dat ze worden belegd in bijvoorbeeld aandelen en obligaties. 'Het pensioenfonds wil op die manier zo veel mogelijk rendement halen', legt Cliff Bolding uit. Hij is lid van de werkgeverscommissie van de PensioenKamer. Pensioen is door de jaren heen steeds duurder geworden door de gedaalde rente en omdat deelnemers langer leven dan verwacht. Daarnaast is de algemene opinie dat men pensioenlasten niet meer wil doorschuiven

Wedden op één paard is nooit een goed idee

naar de toekomst. 'Dit zet de huidige premie onder druk.'

SPREIDEN

Wedden op één paard is nooit een goed idee, zeker niet als het gaat om beleggingen. Daarom wordt een gespreide beleggingsportefeuille samengesteld. Aandelen zorgen voor een hoger rendement, maar vormen ook een hoger risico. Bij obligaties is het rendement minder hoog, maar is het risico een stuk lager. Met een deel van de portefeuille wil het pensioenfonds een hoog rendement halen, met een ander deel wordt het risico van renteschommelingen afgedekt. Een daling van de rente heeft daardoor minder invloed op de financiële positie van het fonds. De samenstelling van de beleggingsportefeuille wordt de beleggingsmix genoemd. 'Het beleggen zelf gebeurt door verschillende vermogensbeheerders. Het pensioenfonds kiest ze uit en kijkt daarbij naar het rendement en de kosten.'

RISICOHOUDING

Dan is er nog de risicohouding van het pensioenfonds. Oftewel, hoeveel risico kan en mag het fonds nemen met de beleggingen? 'Met 65 procent van het kapitaal wordt niet veel risico genomen, met 35 procent een hoger risico', legt Bolding uit. 'Die verhoudingen hangen onder meer af van de leeftijdsopbouw van de deelnemers. Meestal zie je dat als er meer jongeren zijn, meer risico wordt genomen.' En een hoger risico betekent kans op een hoger rendement. Maar ook dat de kans groter is dat in slechte tijden het pensioen moet worden verlaagd. 'We proberen bij de deelnemers te weten te komen wat hun risicobereidheid is. Daarom voeren we dit najaar een onderzoek

naar dit onderwerp uit.' De PensioenKamer en BMN adviseren vervolgens het pensioenfonds over de risicobereidheid. 'Het bestuur van het pensioenfonds beslist uiteindelijk, maar moet rekening houden met ons advies.'

ALM-STUDIE

Het fonds houdt bij het maken van een beleggingsplan niet alleen rekening met de adviezen van de PensioenKamer en BMN, ook wordt een ALM-studie uitgevoerd. ALM staat voor *asset liability management*. Dat betekent dat een groot aantal toekomstscenario's in een rekenmodel wordt gestopt. Daarbij wordt gekeken wat de ontwikkeling van de waarde van het vermogen ten opzichte van de pensioenverplichtingen is. De studie geeft inzicht in de verwachte financiële positie van het pensioenfonds in de toekomst.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD

Behalve naar de winstgevendheid van een belegging wordt ook gekeken naar het type beleggingen. Bolding ziet dat daar steeds meer discussie over is ontstaan in de loop der jaren. 'Vroeger werd alleen naar het beste rendement gekeken. Nu wordt soms ook gevraagd om bepaalde beleggingen uit te sluiten.' Een onderzoek van het Pensioenfonds Notariaat uit het voorjaar van 2019 bevestigt dat beeld. Een meerderheid van de ondervraagden vond het belangrijk dat het pensioengedrag op een maatschappelijk verantwoorde manier wordt belegd. Naar aanleiding van dit onderzoek zal het fonds bij toekomstige keuzes nadrukkelijk rekening houden met milieu-, sociale en governance-aspecten. Daarbij wordt het verwachte rendement zeker niet uit het oog verloren, want ook dat wordt door de deelnemers belangrijk gevonden. ■

**DE PENSIOENKAMER
ZOEKT VERS BLOED**

Geïnteresseerd?

Lees de vacature op [NotarisNet](#).